

Hồn cốt "đệ nhất danh trà": Thái Nguyên dốc sức giữ gìn chè cổ

15:04 02/03/2025

Tin vui về việc chè cổ Thái Nguyên sớm được công nhận là cây di sản quốc gia đã thúc đẩy những hành động thiết thực. Từ việc mở đường, phát quang rừng rậm, đến đẩy mạnh tuyên truyền, tất cả đều hướng đến mục tiêu bảo tồn và phát huy giá trị của "báu vật" này.

Ngay sau khi có thông tin tỉnh Thái Nguyên sẽ sớm đưa những cây chè cổ trên núi Bồng, xã Minh Tiến (Đại Từ) thành cây di sản quốc gia, nhiều hoạt động bảo vệ đã được triển khai. Tất cả được thực hiện tận tâm, nhanh chóng, bằng cả trái tim của những người con xứ trà.

Những cây chè cổ trên núi Bồng, xã Minh Tiến (Đại Từ) thành cây di sản quốc gia, nhiều hoạt động bảo vệ đã được triển khai. Tất cả được thực hiện tận tâm, nhanh chóng, bằng cả trái tim của những người con xứ trà.

Ông Nguyễn Văn Thụy ở xóm Lưu Quang 5, xã Minh Tiến (Đại Từ), có lẽ là người hạnh phúc nhất khi nghe tin chè cổ sẽ sớm trở thành cây di sản quốc gia. Bởi, những cây chè cổ đã trở thành người bạn tri kỷ của ông suốt hơn 40 năm nay. Và, hàng chục năm qua ông trăn trở về bảo vệ cây chè cổ.

Ông Thụy trầm ngâm tâm sự: Vài chục năm trước, từng có cây chè cổ thụ bị “biến mất”. Tôi xót xa lắm nhưng không biết làm thế nào. Năm 2011, chính quyền địa phương công bố về cây chè cổ trên núi Bống, càng nhiều người biết đến mà chưa có phương án bảo vệ, tôi càng lo lắng hơn. Bởi, khu vực này rừng rậm, cao, lại là khu vực giáp ranh với tỉnh Tuyên Quang nên quả thật, rất khó để bảo vệ nếu kẻ gian rắp tâm làm hại cây chè.

Được 2 lần đến bên cây chè cổ, một lần năm 2013 và một lần năm 2023, tôi biết tuyến đường thật gian nan với những con dốc dựng đứng tức ngực, các tán rừng rậm đầy vất... Chúng tôi mất khoảng 4 tiếng để lên đến cây chè cổ và khoảng hơn 3 tiếng để xuống núi. Quãng đường xa, không có lực lượng trực trong rừng nên việc bảo vệ cây chè cổ là không hề đơn giản.

Ông Vũ Thế Cường, Hạt trưởng Hạt Kiểm lâm huyện Đại Từ, cho biết: Hoạt động bảo vệ cây chè cổ được ngành Kiểm lâm đặc biệt quan tâm. Hạt Kiểm lâm huyện Đại Từ đã đề nghị UBND xã Minh Tiến chỉ đạo các bộ phận có liên quan phối hợp với Ban Lâm nghiệp xã và Tổ Bảo vệ rừng xóm Lưu Quang 1, tăng cường các biện pháp quản lý, bảo vệ và phòng cháy chữa cháy rừng khu vực xóm Lưu Quang 1 nói chung và khu vực có cây chè cổ nói riêng.

Hạt đã có văn bản đề nghị UBND huyện Đại Từ tiếp tục chỉ đạo cơ quan và phòng ban có liên quan khảo sát, xây dựng phương án bảo tồn, duy trì và phát triển các cây chè cổ thuộc địa phận xã Minh Tiến, đồng thời bố trí kinh phí giao cho UBND xã Minh Tiến làm tuyến đường đi bộ lên khu vực có cây chè cổ để vừa làm đường bảo vệ, phòng cháy chữa cháy rừng, vừa kết hợp làm tuyến đường du lịch sinh thái và bảo tồn các cây chè cổ trên địa bàn - ông Vũ Thế Cường nhấn mạnh.

UBND xã Minh Tiến đã chỉ đạo, thuê người dân phát dọn, làm tuyến đường từ xóm Lưu Quang 1 để di chuyển lên vị trí có các cây chè cổ. Tuyến đường đi bộ bắt đầu từ nhà ông Vũ Minh Bằng (nhà cuối cùng xóm Lưu Quang 1, có vị trí tập kết xe ô tô). Tổng chiều dài tuyến đường 7,5km, đi qua khu vực Keo Pục, đến chân núi Bống, tiếp tục đi qua núi Bống đến khu vực rừng vầu tự nhiên và đến các vị trí có cây chè cổ trên đỉnh núi Bống.

Đối chiếu với bản đồ quy hoạch 3 loại rừng xã Minh Tiến, tuyến đường bắt đầu từ lô 1, khoảnh 7, tiểu khu 124 (thuộc quy hoạch rừng sản xuất), đi qua lô 1,

khoảnh 2, tiểu khu 124 (thuộc quy hoạch rừng sản xuất), đi qua lô 1, khoảnh 1, tiểu khu 124 (thuộc quy hoạch rừng phòng hộ). Trong 7,5km chiều dài đường có 4,2km đi qua khu vực rừng phòng hộ, 3,3km đi qua khu vực rừng sản xuất.

Trên tuyến đường này, UBND xã Minh Tiến và Hạt Kiểm lâm huyện Đại Từ đã thực hiện làm xong 4 lán dừng nghỉ. Các lực lượng đã phát dọn xong dây leo, cây bụi và chướng ngại vật dọc đường đi, dùng sơn đỏ đánh dấu các mốc làm chỉ giới tuyến đường đi. Tổng thể tuyến đường dài 7,5km, chiều rộng trung bình 2m, nơi hẹp nhất 1,2m, đang tiếp tục sửa làm bậc bước và các phần làm tay bám ở các vị trí có độ dốc cao.

Sau khi hoàn thành tuyến đường, việc di chuyển của lực lượng chức năng thuận lợi hơn, từ đó tăng hiệu quả thực hiện nhiệm vụ bảo vệ, phòng cháy chữa cháy rừng, đặc biệt là bảo tồn các cây chè cổ.

Không chỉ làm đường, công tác tuyên truyền về bảo vệ cây chè cổ được chính quyền địa phương đẩy mạnh. Xã Minh Tiến triển khai công tác tuyên truyền bằng nhiều cách, đặc biệt là thông qua Bí thư chi bộ, trưởng xóm, người có uy tín tuyên truyền về giá trị lịch sử, văn hóa của cây chè cổ với người dân, người đi rừng để hiểu và bảo vệ. Bản thân ông Nguyễn Văn Thụy và những người đi rừng cũng thường xuyên đến thăm cây chè cổ mỗi lần lên rừng để kịp thời xử lý các vấn đề phát sinh.

Cây chè cổ mang đậm giá trị lịch sử, văn hóa của Thái Nguyên, tạo nên hồn cốt của vùng đất "Đệ nhất danh trà". Vậy nên, việc bảo vệ, phát huy giá trị cây chè cổ có ý nghĩa rất lớn. Với sự quan tâm, triển khai đồng bộ các giải pháp bảo vệ của lực lượng chức năng, chính quyền địa phương, người yêu chè Thái Nguyên nói riêng, cả nước nói chung đều tin tưởng chè cổ trở thành cây di sản quốc gia sẽ không còn xa.

Tâm An (t/h)